

Laidiens: 20.04.2012., Nr. 62

Ministru kabineta noteikumi Nr.275

Rīgā 2012.gada 17.aprīlī (prot. Nr.20 17.§)

Prasības tādu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītei, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam

*Izdoti saskaņā ar Veterinārmedicīnas likuma
42.¹ panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka veselības aizsardzības un veterinārās prasības tādu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītei, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam (turpmāk – blakusprodukti), atbilstoši:

1.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 21.oktobra Regulai (EK) Nr.1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr.1774/2002 (turpmāk – regula Nr.1069/2009);

1.2. Eiropas Komisijas 2011.gada 25.februāra Regulai (ES) Nr.142/2011, ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno Padomes Direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai (turpmāk – regula Nr.142/2011).

2. Šajos noteikumos lietotais termins "mājas (istabas) dzīvnieku audzētava" atbilst regulas Nr.1069/2009 18.panta 1.punkta "f" apakšpunktā lietotajam terminam "atzītās suņaudzētavas".

3. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – dienests) veic regulā Nr.1069/2009 un regulā Nr.142/2011 noteiktās kompetentās iestādes funkcijas.

4. Dienests Eiropas Komisijai sniedz:

4.1. regulas Nr.1069/2009 19.panta 3.punktā noteikto informāciju;

4.2. informāciju par regulas Nr.142/2011 IV pielikuma I nodaļas 1.iedaļas 1.punkta "a" apakšpunktā noteikto atkāpes piešķiršanu.

II. Prasības paraugu noņemšanai un testēšanai, blakusproduktus transformējot biogāzē un kompostējot

5. Blakusproduktus transformējot biogāzē un kompostējot, ņem regulas Nr.142/2011 V pielikuma III nodaļas 3.iedaļas 1.punkta "a" un "b" apakšpunktā minētos reprezentatīvos paraugus (turpmāk – reprezentatīvais paraugs) saskaņā ar regulā Nr.1069/2009 un regulā Nr.142/2011 noteiktajām metodēm vai standartiem. Ja paraugu ņemšanas

metode vai standarts nav noteikti regulā Nr.1069/2009 un regulā Nr.142/2011, reprezentatīvo paraugu var ņemt saskaņā ar starptautiski atzītiem standartiem (LVS, EN, ISO) vai citām starptautiski atzītām metodēm, kas paredzētas konkrētajam mērķim.

6. Reprezentatīvos paraugus izmeklē laboratorijā, kura konkrētajā jomā akreditēta valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs" struktūrvienībā "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts akreditētā laboratorijā atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025:2005 "Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju vispārīgās prasības".

III. Prasības organiskā mēslojuma un augsnes ielabotāju laišanai tirgū un izmantošanai

7. Lai nepieļautu, ka dzīvnieku barošanā tiek izmantots organiskais mēslojums un augsnes ielabotāji, kas sastāv vai ir ražoti no gaļas un kaulu miltiem vai no pārstrādātām dzīvnieku olbaltumvielām, tiem piejauc vismaz kūdru vai vismaz vienu no sastāvdaļām, kas minētas regulas Nr.142/2011 XI pielikuma II nodaļas 1.iedaļas 3.punkta "a" apakšpunktā.

8. Organisko mēslojumu un augsnes ielabotājus ar vismaz vienu no šo noteikumu 7.punktā minētajām sastāvdaļām sajauc uzņēmumā vai iekārtā, kura ir atzīta vai reģistrēta dienestā atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atzīst uzņēmumus un iekārtas un reģistrē personas, kas iesaistītas tādu blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītē, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam.

9. Šo noteikumu 7.punktā minētās prasības nepiemēro organiskajam mēslojumam un augsnes ielabotājiem, kuri atrodas pārdošanai gatavos iepakojumos, kas nav smagāki par 50 kilogramiem, un ir paredzēti izmantošanai galapatērētājam.

10. Šo noteikumu 7.punktā minētās prasības nepiemēro organiskajam mēslojumam un augsnes ielabotājiem, kuri iepakoti maisos, kas nav smagāki par 1000 kilogramiem, ja:

10.1. uz iepakojuma ir norādīts, ka organiskais mēslojums nav paredzēts zemei, kurai var piekļūt lauksaimniecības dzīvnieki;

10.2. tos izmanto saimniecībā, kurā neaudzē dzīvniekus, vai saimniecības zemei, kurai nevar piekļūt lauksaimniecības dzīvnieki, un saimniecība ir reģistrēta dienestā atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atzīst uzņēmumus un iekārtas un reģistrē personas, kas iesaistītas tādu blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītē, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam.

11. Organisko mēslojumu un augsnes ielabotājus, kas sastāv vai ir ražoti no gaļas un kaulu miltiem vai no pārstrādātām dzīvnieku olbaltumvielām, kā mēslošanas līdzekļus reģistrē un novērtē Valsts augu aizsardzības dienests atbilstoši normatīvajiem aktiem par mēslošanas līdzekļu identifikāciju, kvalitāti, atbilstības novērtēšanu un tirdzniecību.

IV. Prasības attiecībā uz īpašiem barošanas nolūkiem

12. Saskaņā ar regulas Nr.142/2011 VI pielikuma II nodaļas 1.iedaļas 3.punktu ir atļauts izmantot dienestā atzītu otrās kategorijas materiāla pārstrādes iekārtu par blakusproduktu savākšanas centru.

13. Ievērojot regulas Nr.142/2011 XVI pielikuma III nodaļas 4.iedaļā noteikto, dienests izstrādā kažokzvēru transmisīvās sūkļveida encefalopātijas uzraudzības programmu (turpmāk – uzraudzības programma) kažokzvēru novietnēs, kurās kažokzvēru barībai izmanto pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas iegūtas no tās pašas sugas dzīvnieku liemeņiem vai liemeņu daļām (turpmāk – kažokzvēru novietne).

14. Dienests uzraudzības programmu iesniedz saskaņošanai Zemkopības ministrijā un pēc saskaņošanas piecu darbdienu laikā publicē savā tīmekļa vietnē.
15. Kažokzvēru novietnes īpašnieks vai turētājs sedz izdevumus par uzraudzības programmā noteiktajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem ar imūnhistoķīmisko metodi.
16. Mājas (istabas) dzīvnieku audzētavā, kurā tur vai audzē suņus un kura ir reģistrēta valsts aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" šķirnes mājas (istabas) dzīvnieku audzētāju organizāciju reģistrā kā suņu audzētava, saskaņā ar regulas Nr.142/2011 13.pantu ir atļauts suņu barošanai izmantot otrās un trešās kategorijas blakusproduktus, ja mājas (istabas) dzīvnieku audzētava ir reģistrēta dienestā atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atzīst uzņēmumus un iekārtas un reģistrē personas, kas iesaistītas tādu blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītē, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam.
17. Blakusproduktu aprītē iesaistītajai personai, kura dienestā ir atzīta vai reģistrēta vai kurai ir atļauta darbība ar blakusproduktiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atzīst uzņēmumus un iekārtas un reģistrē personas, kas iesaistītas tādu blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītē, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, saskaņā ar regulas Nr.1069/2009 16.panta "g" punktu ir atļauts nodot mājas lolojumdzīvnieka īpašniekam vai turētājam trešās kategorijas blakusproduktus izbarošanai lolojumdzīvniekam.
18. Īstenojot šo noteikumu 17.punktā minētās darbības, blakusproduktu aprītē iesaistītā persona veic uzskaiti, kurā ir šāda informācija:
- 18.1. blakusprodukta apraksts un izcelsmes dzīvnieku suga;
 - 18.2. blakusprodukta kategorija;
 - 18.3. blakusprodukta daudzums;
 - 18.4. blakusprodukta izcelsmes vieta;
 - 18.5. lolojumdzīvnieka īpašnieka vai turētāja vārds, uzvārds un adrese.

V. Īpašas prasības blakusproduktu savākšanai, pārvadāšanai un likvidēšanai

19. Blakusproduktu aprītē iesaistītā persona nodrošina:
- 19.1. tirdzniecības dokumentu atbilstoši regulas Nr.142/2011 17.panta prasībām – blakusproduktiem, ko transportē no Latvijas teritorijas uz Eiropas Savienības dalībvalstīm;
 - 19.2. dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un pārstrādātu produktu pavaddokumentu (papīra formā vai elektronisku) (1.pielikums) – blakusproduktiem, ko transportē Latvijas teritorijā.
20. Blakusproduktu aprītē iesaistītā persona nodrošina, lai blakusproduktu krava, kas klasificējama kā bīstama krava, atbilst normatīvajiem aktiem par bīstamo kravu apriti.
21. Saskaņā ar regulas Nr.142/2011 VIII pielikuma I nodaļas 4.iedaļā noteikto tādu kūtsmēsļu transportēšanai, ko izmantos zemes mēslošanai, var nepiemērot regulas Nr.142/2011 VIII pielikuma I nodaļas 1.iedaļā noteiktās prasības, ja nav riska cilvēku un dzīvnieku veselībai.
22. Saskaņā ar regulas Nr.1069/2009 19.panta 1.punkta "a" apakšpunktā noteikto nobeigušos lolojumdzīvniekus un zirgu dzimtas dzīvniekus ir atļauts aprakt tikai reģistrētās dzīvnieku kapsētās atbilstoši normatīvajiem aktiem par dzīvnieku kapsētu iekārtošanu, reģistrāciju, uzturēšanu, darbības izbeigšanu un likvidēšanu un aizsargjoslu noteikšanas metodiku ap dzīvnieku kapsētām.

23. Saskaņā ar regulas Nr.1069/2009 19.panta 1.punkta "b", "c", "e" un "f" apakšpunktā noteikto blakusproduktus atļauts aprakt reģistrētās dzīvnieku kapsētās atbilstoši normatīvajiem aktiem par dzīvnieku kapsētu iekārtošanu, reģistrāciju, uzturēšanu, darbības izbeigšanu un likvidēšanu un aizsargjoslu noteikšanas metodiku ap dzīvnieku kapsētām.

24. Dienesta teritoriālo struktūrvienību uzraudzības teritorijās, kas atbilst regulas Nr.1069/2009 3.panta 23.punktā un regulas Nr.142/2011 VI pielikuma III nodaļas 2.iedaļā noteiktajam, blakusproduktus atļauts aprakt, ievērojot regulas Nr.142/2011 15.pantā noteiktās prasības.

25. Dienests savā tīmekļa vietnē publicē sarakstu ar dienesta teritoriālo struktūrvienību uzraudzības teritorijām, kas atbilst šo noteikumu 24.punktā minētajām prasībām.

26. Saskaņā ar regulas Nr.1069/2009 19.panta 1.punkta "f" apakšpunktā noteikto bišu un biškopības blakusproduktus atļauts sadedzināt uz vietas biškopības saimniecībā.

27. Saskaņā ar regulas Nr.142/2011 VI pielikuma IV nodaļā noteikto trešās kategorijas blakusproduktus, kas minēti regulas Nr.1069/2009 10.panta "f" punktā, atļauts savākt, pārvadāt un likvidēt ar citiem līdzekļiem, nevis sadedzinot vai aprokot uz vietas.

28. Saskaņā ar regulas Nr.142/2011 21.panta 2.punktā noteikto trešās kategorijas blakusproduktus – pienu, piena produktus un no piena atvasinātus produktus – atļauts nosūtīt uz saimniecību izbarošanai dzīvniekiem.

VI. Īpašās prasības blakusproduktu laišanai tirgū, importam un eksportam

29. Neapstrādātu vilnu un apmatojumu no saimniecībām vai no uzņēmumiem vai iekārtām, kuras dienestā ir atzītas vai reģistrētas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atzīst uzņēmumus un iekārtas un reģistrē personas, kas iesaistītas tādu blakusproduktu un atvasinātu produktu apritē, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, atļauts laist tirgū Latvijas teritorijā saskaņā ar regulas Nr.142/2011 XII pielikuma VII nodaļas B daļā noteiktajām prasībām, ja nav riska cilvēku un dzīvnieku veselībai.

30. Atļauts laist tirgū Latvijas teritorijā, ievest no trešajām valstīm un eksportēt tādus blakusproduktus, kas minēti:

30.1. regulas Nr.142/2011 26.pantā;

30.2. regulas Nr.142/2011 XIV pielikuma IV nodaļas 2.iedaļā.

31. Šo noteikumu 30.punktā minētos blakusproduktus Latvijas teritorijā atļauts ievest no trešajām valstīm vai to teritorijas daļām, kuras iekļautas Eiropas Komisijas apstiprinātajā sarakstā.

32. Šo noteikumu 30.punktā minētos blakusproduktus Latvijas teritorijā no trešajām valstīm atļauts ievest:

32.1. ievērojot prasības, kas noteiktas normatīvajā aktā par veterinārās kontroles kārtību, ievedot Latvijas teritorijā dzīvnieku izcelsmes produktus no trešajām valstīm;

32.2. ja ir attiecīgās valsts oficiālā inspektora parakstīts veterinārais (veselības) sertifikāts, kas izdots atbilstoši normatīvajam aktam par kārtību, kādā izsniedz dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu veterināros (veselības) sertifikātus, un vispārīgajām veterinārajām prasībām dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu apritei.

33. Šo noteikumu 30.1.apakšpunktā minētos blakusproduktus Latvijas teritorijā no trešajām valstīm atļauts ievest, ja ir attiecīgās valsts oficiālā inspektora parakstīts šo noteikumu 32.2.apakšpunktā minētais veterinārais (veselības) sertifikāts, kas apliecina, ka blakusprodukti:

33.1. atbilst regulas Nr.142/2011 26.pantā noteiktajām prasībām;